Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om ændring af Rådets beslutning 2003/17/EF for så vidt angår ligestilling af markinspektioner, der gennemføres i Ukraine, af afgrøder til formering af sædekorn og om ligestilling af sædekorn produceret i Ukraine

(COM(2020) 137 final — 2020/0053 (COD))

(2020/C 429/35)

Ordfører uden studiegruppe: **Arnold PUECH D'ALISSAC**

Anmodning om udtalelse	Rådet, 17.4.2020
	Europa-Parlamentet, 16.4.2020
Retsgrundlag	Artikel 43, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø
Vedtaget i sektionen	29.6.2020
Vedtaget på plenarforsamlingen	18.9.2020
Plenarforsamling nr.	554
Resultat af afstemningen	213/1/4
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. **Baggrund og Kommissionens forslag**

1.1. Ved Rådets beslutning 2003/17/EF ([1]) indrømmes visse tredjelande ligestilling for så vidt angår markinspektioner og produktion af frø af visse arter ([2]).

1.2. Disse betingelser for frø, der er høstet og kontrolleret i de pågældende lande, frembyder de samme garantier med hensyn til frøets karakteristika og ordningerne for undersøgelse af frøet, for identitetssikring og for mærkning og kontrol som de bestemmelser, der gælder for frø, der er høstet og kontrolleret i Den Europæiske Union.

1.3. Ukraine er ikke et af de pågældende tredjelande på listen i beslutning 2003/17/EF, og det er derfor ikke i øjeblikket muligt at importere sædekorn, der er høstet i dette land, til Den Europæiske Union. Ukraine har indgivet en anmodning til Kommissionen om, at dets sædekorn bliver omfattet af Rådets beslutning 2003/17/EF og dermed indrømmes ligestilling.

1.4. Som følge af denne ansøgning har Kommissionen foretaget en undersøgelse af Ukraines gældende lovgivning og gennemført en audit af Ukraines gældende system for markinspektioner og certificering af frø for så vidt angår sædekorn. Det blev konkluderet, at landets gældende krav og system er ligestillet med Unionens og giver de samme garantier som Unionens system.

1.5. Kommissionen mener derfor, at ukrainsk sædekorn bør anerkendes som ligestillet med sædekorn, der er høstet, produceret og kontrolleret i Den Europæiske Union, ved en afgørelse, der skal vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet.

2. **Overvejelser og anbefalinger**

2.1. EØSU noterer sig det positive resultat af den undersøgelse, som Kommissionen har foretaget i Ukraine i henhold til de i bilag II til beslutning 2003/17/EF fastsatte krav med henblik på at anerkende ligestillingen af de retlige krav og de offentlige kontroller af certificeringen af sædekorn. EØSU bemærker dog, at det af revisionsrapporten fremgår, at visse standarder ikke er i fuld overensstemmelse med EU's krav, navnlig kravene om isolation af certificeret sædekorn af

([1]) EUT L 8 af 14.1.2003, s. 10.

([2]) I overensstemmelse med Rådets direktiv 66/401/EØF (EFT 125 af 11.7.1966, s. 2298), 66/402/EØF (EFT 125 af 11.7.1966, s. 2309), 2002/54/EF (EFT L 193 af 20.7.2002, s. 12) og 2002/57/EF (EFT L 193 af 20.7.2002, s. 74).

sorghum, hvor standarderne er lavere, sortsrenhed for de forældrelinjer, der anvendes til fremstilling af majsfrø af hybrider, og andelen af frø af andre arter i certificerede majsfrø.

2.2. EØSU bifalder i forlængelse af sine tidligere udtalelser ([3]) dette lovgivningsforslag, men foreslår at udskyde ikrafttrædelsen heraf, til EU efter en ex post-kontrol vil have opnået garanti for, at de begrænsninger, der fremgår af revisionsrapporten, er blevet korrigeret, at produktionsstandarderne i Ukraine nu er i nøje overensstemmelse med EU's krav, og at det garanteres, at der ikke sker illoyal konkurrence, og at der ikke er nogen risiko for skadelige virkninger på miljøet.

2.3. Udvalget er enigt i, at denne anerkendelse af ligestilling potentielt kan vise sig at være til fordel for frøvirksomheder i EU, der opererer i Ukraine, for potentielle EU-importører af frø fra dette land og for EU's landbrugere, der fremover vil have adgang til et bredere udvalg af frø, men mener samtidig, at det er nødvendigt med et symmetrisk importkontrolsystem, og at der skal sikres den samme forbrugerbeskyttelse på begge sider.

Der bør være konkurrencekontrol på begge sider, så handelsvilkårene for de europæiske organisationer, der opererer i EU, ikke fordrejes.

2.4. EØSU vil dog gerne understrege visse tekniske aspekter af de metoder til frøproduktion, der varierer mellem Ukraine og EU, navnlig hvad angår adgang til plantebeskyttelsesmidler. De ukrainske producenter har rent faktisk adgang til en bredere vifte af plantebeskyttelsesmidler end EU-producenter og til visse molekyler, som er forbudte i EU. Sådanne afvigelser skaber konkurrenceforvridning og vil medføre, at produkter, som ikke opfylder EU's sundheds- og miljøstandarder, føres ind på Den Europæiske Unions område. De mest bemærkelsesværdige forskelle omfatter adgang til aktivstoffer, der anvendes til dyrkning af parceller, som f.eks. atrazin (forbudt i EU siden 2003) og acetochlor (forbudt i EU siden 2012). Ud over de sundhedsmæssige virkninger giver adgangen til disse stoffer med et bredt virkningsspektrum, en varig karakter, høj teknisk effektivitet med hensyn til ukrudt og reducerede omkostninger de ukrainske producenter en konkurrencemæssig fordel. Med hensyn til beskyttelse mod skadedyr har de ukrainske producenter stadig adgang til aktivstoffer i neonicotinoid-familien, hvoraf nogle er forbudt i EU, f.eks. clothianidin, thiamethoxam og meget snart thiacloprid.

2.5. Ifølge den europæiske grønne pagt er det nødvendigt at bevare og styrke Europas naturkapital og beskytte borgernes sundhed og trivsel mod miljørelaterede trusler. Derfor må Ukraine uden tøven holde op med at producere sædekorn ved hjælp af kemikalier, hvis anvendelse EU har forbudt på sit område. Ukraine bør have krav, der er på niveau med EU's, lægge sig i selen for at overholde alle betingelserne i Parisaftalen til punkt og prikke og hvert år give mulighed for en evaluering af de indgåede aftaler. Det er utænkeligt, at forskellene skal bestå eller skærpes yderligere. Ellers kan man ikke tillade indførelsen af frø til EU's marked.

2.6. EØSU er bekendt med Kommissionens holdning om, at anerkendelse af certificeringsprocedurer for de pågældende produkter er en teknisk foranstaltning. I lyset af ovenstående og det forhold, at åbningen af EU's marked for produkter fra tredjelande vil få økonomiske og sociale virkninger, anbefaler udvalget imidlertid, at Kommissionen, inden den træffer afgørelse, foretager en konsekvensanalyse for at kontrollere, at de europæiske producenter (frøproducenter og frøfirmaer), navnlig mikrovirksomheder og små virksomheder, ikke berøres af denne foranstaltning.

2.7. På grundlag af en sådan konsekvensanalyse, og da den nuværende frihandelsaftale med Ukraine ikke sikrer fair handel med sammenlignelige skattemæssige, sociale og miljømæssige standarder, er det nødvendigt først at gennemgå frihandelsaftalen og mere generelt den europæiske handelspolitik for at undgå illoyal handel. Kommissionen har i øvrigt planlagt en sådan gennemgang, hvilket fremgår af dens meddelelse af 16. juni, med en grundig undersøgelse af EU's handelspolitik og iværksættelse af en offentlig høring.

2.8. Dette er særlig relevant mellem Ukraine og EU i sektoren for majsfrø, hvor produktionsomkostningerne er meget lavere i Ukraine (forskellen i forhold til de franske produktionsomkostninger blev i 2019 anslået til 26 %). En kombinationen af disse beslutninger kan bringe de europæiske sektorer for opformering af majsfrø i fare.

([3]) EUT C 74 af 23.3.2005, s. 55, EUT C 351 af 15.11.2012, s. 92.

2.9. På et tidspunkt, hvor der drages erfaringer af covid-19-krisen, kan afhængighed af tredjelande i en strategisk sektor for fødevaresuverænitet ikke accepteres, og problemet bør derfor løses på et tidligt stadium.

Bruxelles, den 18. september 2020.

Luca JAHIER
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg